

BMSZKI
BELSŐ MÓDSZERTAN
REGIONÁLIS MÓDSZERTAN
2008. ÉVI
BESZÁMOLÓ

MUNKATÁRSAK:

BÉRCESI ILDIKÓ
BREITNER PÉTER
FEHÉR BORÓKA
HORVÁTH TAKÁCS BERNADETT
LENGYEL ANTALNÉ
TATÁR BABETT
VIDA JUDITH

DOKUMENTÁCIÓS, NYILVÁNTARTÁSI ÉS INFORMÁCIÓÁRAMLÁSI RENDSZER

A BMSZKI intézményeiben 2004-től bevezetett nyilvántartási rendszer illetve a hozzá kapcsolódó elektronikus adatrögzítés rendszerének felhasználóbarát verziójának kidolgozását kezdtük meg 2007. végén, és folytattuk 2008-ban.

A jelenleg kidolgozott adatlap típusokra vonatkozóan fontosnak éreztük, hogy az elmúlt pár év gyakorlatából kiindulva változtatásokat kezdeményezzünk mind a tartalom, mind a használat, használhatóság szempontjából:

- Egyrészt a saját intézményeinkben dolgozó szociális munkások, teamek részéről kértük, hogy közösen megbeszélve, írásos formában juttassák el változtatási és javítási javaslatokat a Módszertani Csoporthoz fetüntetve fel az eredeti formát, valamint egy rövid indoklást, hogy miért lenne szükséges a módosítás.
- Másrészt az EQUAL program keretén belül kialakított és bevezetésre került ún. szükségletesztetek esetében a „felelős” főreferenseket kértük fel, hogy az általuk gondozott terület specializációját, jogszabályi, illetve szakmai változásait figyelembe véve tegyenek módosító javaslatokat.
- Harmadrészt külföldi, elsősorban angol, ír és angol dokumentációs példák, gyakorlatok, adatbázisok alapján az adaptálható, magyarosítható részeket, egészeket is megpróbáljuk beépíteni saját rendszerünkbe.

A kialakítandó új, felhasználóbarát nyilvántartási rendszer újdonsága lesz, hogy a BMSZKI intézményeit – egyszerre vagy eltérő időben – használó ügyfeleink adatai, illetve a részükre nyújtott szolgáltatások, szociális munka lépések, együttműködések, stb. „nem vesznek el” a rendszerben, bizonyos korlátozások között, de rendelkezésre állnak majd a többi egység részére is. Pl.: míg a mai rendszerben előfordulhat, hogy két intézményünknel is (nappali melegdő és/vagy éjjeli menedékhely) valamilyen rendszerességgel megfordul ugyanaz az ügyfél, a részére mindkét helyen elindításra kerülhet az iratpótlás, az online nyilvántartási rendszer bevezetésével ezen probléma részben kiküszöbölhetővé válik. Egy-egy ügyfél esetében – bizonyos esetekben azonnal is – folyamatosan nyomomonkövethetővé válik, hogy melyik nap, mely szolgáltatási egységünket vette igénybe, mely szállásunkon töltötte az éjszakát. Kiküszöbölhetővé válhat az az aktuálisan jelenlévő probléma, hogy az álláskereső iroda szolgáltatásait igénybevevő ügyféllel az átmeneti szállás szociális munkása „nem küldi” a foglalkoztatási szükségletesztet, így azt az álláskereső irodában újra „felveszik”, így több időt használva az adminisztrációs teendőkre, ahelyett, hogy ezt az időt aktív segítségnyújtásra használhatnák. Természetesen az online nyilvántartás nem fogja megoldani az összes jelenleg fennálló problémát, de jó alkalmat teremt az eddigi ügyfelekkel kapcsolatos információáramlási problémák kiküszöbölésére.

Excel táblázatban vezetett adatok hátrányai

A papír alapú, illetve az excel táblázatban kódolt adatok nem tették lehetővé, hogy az egyes ellátási típusokban naprakész információk álljanak rendelkezésre egy-egy ügyféllel kapcsolatban, illetve sok esetben fordult elő, hogy ugyanazokat az adatokat más-más intézményben többször is felvették az ügyféllel.

Az excel táblázatokat, az azokban szereplő adatokat az intézmények havonta küldték be a központba, ezek közül a legszükségesebb adatok, összesítések kerültek a legszükségesebb helyekre (Nyilvántartási csoport, FET) tovább.

További hátrányt jelentett, hogy a korábbi ellátásra vonatkozó adatokat – az excel sajátossága miatt – csak külön munkalapon lehetett vezetni, ezek összenézése nagy feladatot jelentett a szociális munkásoknak, sokszor épp emiatt nem is voltak használhatóak.

Az online nyilvántartási rendszer továbbra is a szociális munka menetéhez igazodik, a papír alapú dokumentációval összhangban kerül kialakításra. Azonban néhány pontban eltér tőle, ez leginkább a felhasználással függ össze.

Az online program lehetőséget teremt, hogy szemben az excel táblázat kódolós adatbevitelével, az ügyfelek adatait, illetve a velük végzett szociális munkát, a részükre nyújtott szolgáltatásokat minél egyszerűbben rögzíthessék a munkatársak. Az adatfelvitelt a szociális munka menetéhez igazodó felületek kialakításával, valamint legördülő listákkal, választógombokkal segítjük.

A gyorsabb információáramlás megteremtése

Míg a papír alapú vagy az excel táblázat nem volt alkalmas arra, hogy az egyes ellátási formákban (intézményekben) az ügyfelekről, vagy a részükre nyújtott szolgáltatásokról (velük végzett szociális munka folyamatáról) azonnali információ álljon rendelkezésre egy más ellátásban (szolgáltatásban), így az online nyilvántartással ez akár azonnal biztosítható.

A kialakítandó új, felhasználóbarát nyilvántartási rendszer újdonsága, hogy a BMSZKI intézményeit – egyszerre vagy eltérő időben – használó ügyfeleink adatai, illetve a részükre nyújtott szolgáltatások, szociális munka lépések, együttműködések, stb. „nem vesznek el” a rendszerben, bizonyos korlátozások között, de rendelkezésre állnak majd a többi egység részére is. Pl.: míg a mai rendszerben előfordulhat, hogy két intézményünknel is (nappali melegdő és/vagy éjjeli menedékhely) valamilyen rendszerességgel megfordul ugyanaz az ügyfél, a részére mindkét helyen elindításra kerülhet az iratpótlás, az online nyilvántartási rendszer bevezetésével ezen probléma részben kiküszöbölhetővé válik. Egy-egy ügyfél esetében – bizonyos esetekben azonnal is – folyamatosan nyomomonkövethetővé válik, hogy melyik nap, mely szolgáltatási egységünket vette igénybe, mely szállásunkon töltötte az éjszakát. Kiküszöbölhetővé válhat az az aktuálisan jelenlévő probléma, hogy az álláskereső iroda szolgáltatásait igénybevevő ügyféllel az átmeneti szállás szociális munkása „nem küldi” a foglalkoztatási szükségletet, így azt az álláskereső irodában újra „felveszik”, így több időt használva az adminisztrációs teendőkre, ahelyett, hogy ezt az időt aktív segítségnyújtásra használhatná.

Természetesen az online nyilvántartás nem fogja megoldani az összes jelenleg fennálló problémát, de jó alkalmat teremt az eddigi ügyfelekkel kapcsolatos információáramlás kiküszöbölésére.

Az információáramlás másik fontos területe a befizetett (vagy be nem fizetett) térítési díjak aktuális állapota. A papír alapú rendszerben a befizetésekkel kapcsolatban a szociális munkások csak külön utánajárással vagy az ügyfél elmondására (nála lévő befizetési bizonylatokra) támaszkodva szerezhetek információt. A távozott és újra jelentkező ügyfelek esetében a FET csak a különféle nyilvántartásokból keletkező információval rendelkezett, melyek nagy része sok utánajárással volt tisztázható. Ezen kívül a korábban átmeneti szálláson lakó, és onnan távozott ügyfelekről csak az intézmények által összeállított lista állt rendelkezésére.

Az online rendszerben meglévő adatok a FET részére is rendelkezésre állnak, így időt takarítva meg az effektív munkában.

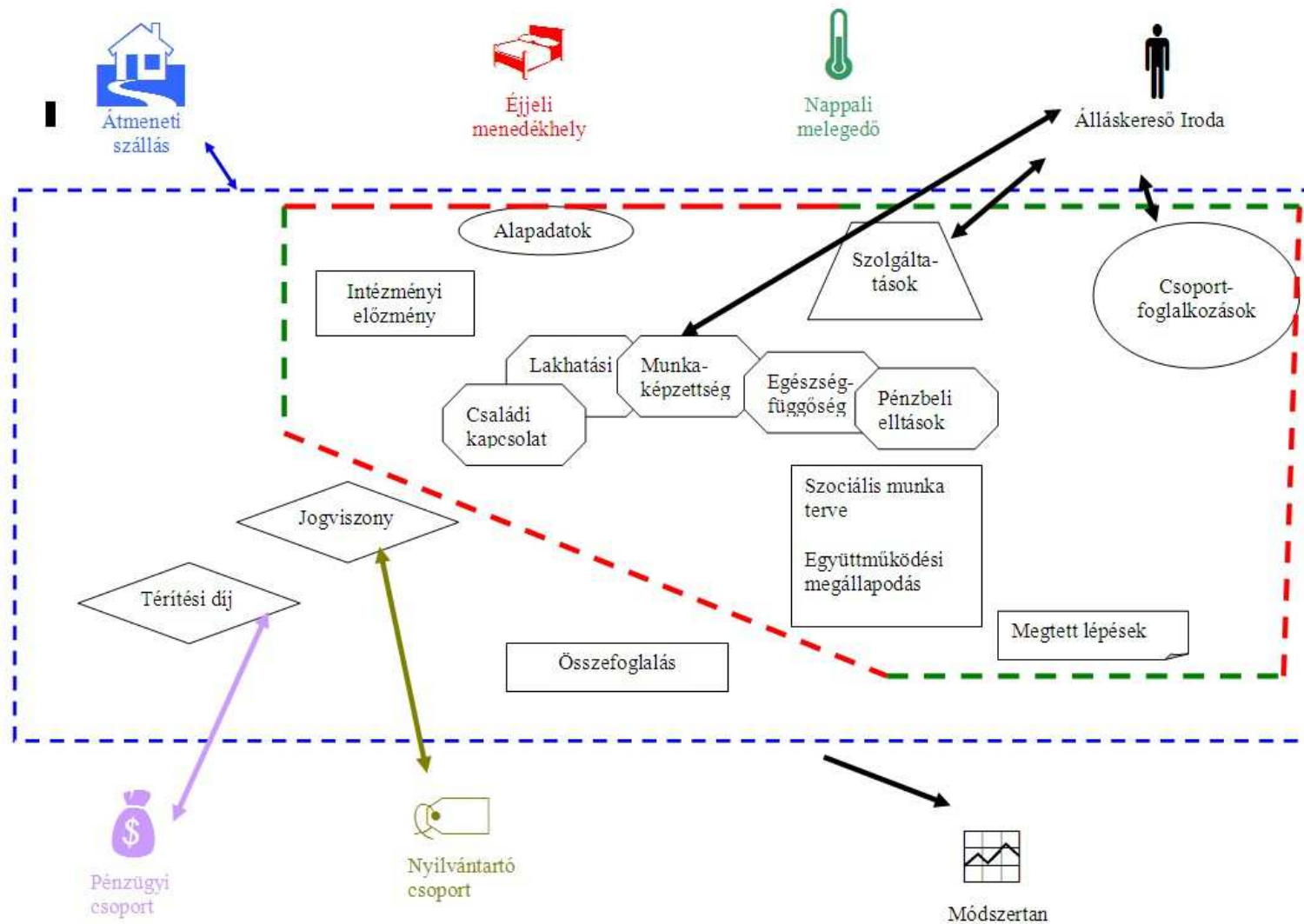
A belső információáramlás mellett a kifelé történő adatszolgáltatás megkönnyítésére is szolgál az online rendszer: a korábbi gyakorlattól (papírokból való kikeresgélés) eltérően pl. a KSH részére szolgáltatandó adatok az adatszolgáltatásra kinevezett Nyilvántartási Csoport részére azonnal rendelkezésre áll.

Ugyanígy naprakész információval rendelkezik a Nyilvántartó Csoport, ha olyan megkeresés érkezik, hogy egy-egy ügyfél mely intézményünkben lakik/lakott bizonyos időben.

Ezen kívül a különböző pályázatokhoz is rendelkezésre állnak az adatok, melyekkel a pályázati programot, annak szükségességét könnyebben alá lehet támasztani.

A tervezett nyilvántartási rendszer felépítése, funkciói:

	Menüpontok	Funkciók / rövid leírás
	Alapadatok	Az ügyfél személyes adatai, alapvető információk, mint például: családi állapota, hol aludt előző éjszaka, jövedelmi helyzete
	Intézményi előzmény	Korábbi BMSZKI-n belül igénybevett szolgáltatások, mely intézményekben lakott
	Felvételi kérelem	Kérelem és Felvételi Adatlap
	Javaslat	A Felvételi Adatlaphoz kapcsolódó javaslat, döntés rögzítése
	Nyilvántartások	
	Jogviszony	Jogviszony létesítésére, megszűnésére, megszüntetésére vonatkozó információk rögzítése
	Leltár	
	Személyi térítési díj	Személyi térítési díj megállapítása, befizetések rögzítése, a személyi térítési díjjal kapcsolatos változások rögzítése
	Előtakarékosság	Előtakarékosság nyomon követése
Ügyfél	Lakhatás	Lakhatási szükségleteszt
	Munka - Képzettség	Foglalkoztatási szükségleteszt
	Szociális ellátás (jogosultságok)	Már mglévő és a megszerzett pénzbeni ellátások rögzítése
	Családi kapcsolatok - Gyermekek	Családi kapcsolatok, gyermekek adatainak rögzítése
	Egészség - Függőség	Addiktológiai szükségleteszt, egészségügyi adatok rögzítése,
	Szociális munka terve	Szociális munka tervezése
	Együttműködési megállapodás	Együttműködési megállapodás megkötése
	Megtett lépések	A szociális munka folyamatának rögzítése
	Szolgáltatások	Nyújtott szolgáltatások – éjjeli menedékhelyen, nappali melegedőben, egyéb szolgáltatási helyeken
	Összefoglaló értékelés	A szociális munka összefoglalása
	Előjegyzés	Előjegyzés felvétele különböző szolgáltatásokkal kapcsolatban
	Csoportfoglalkozások	Az egyes intézményekben folyó csoportfoglalkozások rögzítése
	Férőhelykimutatás	Átmeneti szállásokon az adott hónapban betöltött férőhelyek kimutatása
	Várakozók listája	A BMSZKI intézményeibe várakozók listája
	Távozottak listája	A BMSZKI intézményeiből távozottak listája – a távozás idejének és okának, valamint a tartozás megjelenítésével
	Statisztika	Különböző alap összesítések készítése, exportálás excel táblázatba
	Intézmény-működtetés	Az egyes intézmények működtetéséhez kapcsolódó folyamatok rögzítése, pl. esetkiosztás, napi listák készítése

SZOCIÁLIS ASSZISZTENS KÉPZÉS

A szociális asszisztens képzés, lényegi elemeit tekintve, változatlanul folyt tovább a 2008. év során is. Az oktatás időbeosztása is a korábbi: az elméleti képzési napok kéthetente, pénteki és szombati napokon vannak, a terepgyakorlatok időpontjait pedig a tereptanárok és a hallgatók, saját egyéb elfoglaltságaikhoz képest, az elméleti napok közé eső időszakokban szabadon alakíthatják.

Az oktatói gárda is azonos a korábbival: összetételére továbbra is érvényes, hogy a szociális segítség gyakorlatában is részt vesznek, szociális munkások, kutatók, intézményvezetők. A képzés szemléletére elsősorban a gyakorlatorientáltság jellemző, valamint egy a tantárgyainkat összekötő kapocs, amit „élettörténeti módszerek”, „életútközpontról szociális munkának” nevezhetnénk. Ennek az a lényege, hogy a hallgatóinkat nem csupán „probléma-meghatározó”, „kríziskezelő” vagy „ügyintéző” szerepkörre szeretnénk felkészíteni, hanem arra sarkalljuk őket, hogy a klienseik jelen problémáit, „hozott élethelyzetüket” mélyen és alaposan, a múltjukkal, történetük részletes ismeretében, az ok-okozati tényezők fokozatos feltérképezésének segítségével próbálják megérteni. Ez a fajta megértés vezethet a kliensről való pontos ismeretekhez, a bizalomhoz és ezeken keresztül az érdemi segítséghez is. Sőt, az ilyen munkamódszer karban tartja a szociális segítő személyiségét is. Az igazi megértés véd a kiégés ellen.

Mindez nem jelent elméleti túlsúlyt. Az életutak és a belőlük következő élethelyzetek megértése mindig *valóságos*, a terepgyakorlatok során megismert, esetleg saját munkatapasztalatból származó esetekkel kapcsolatos. A képzés lényege a „felhasználhatóság”: az élettörténetek megértése nem cél, hanem eszköz. A segítséghez elengedhetetlen eszköz.

Ezt a fajta megértést elsősorban a társadalomismeret, az empirikus módszerek, a pszichológia, a szakmai gyakorlatok és a szociális munka tantárgyak segítik elő.

A záróvizsga lebonyolítása külső vizsgaszervező szervezet felkérésével történik. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a záróvizsga-bizottság munkájában a három általunk delegált kérdező tanár mellett az NSZFI (Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet) által küldött vizsgálóbizottság elnöke és más tagok is részt vesznek.

A külső vizsgaszervezés kényszere kényelmetlenség ugyan, de annyi előnye azért van, hogy a záróvizsga mindig „külső megmértetés” is.

2008 nyarán lefolyt a képzés történetének harmadik záróvizsgálója, ami annyi visszatekintést már megenged, hogy elmondhassuk: Az eddigi végzett évfolyamok hallgatóival a képzés tanári kara, az elnökök és a külső vizsgabizottsági tagok is egyaránt elégedettek voltak, tudásukat biztosnak érezték.

Részlet a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet, vizsgálóbizottsági jelentéséből:

„A vizsgabizottság a vizsga fő szempontjait tekintve azonnal összehangolódott. Egyöntetű véleményük szerint a képzőhely kiváló munkát végzett. A vizsgázók a szerzett ismereteiket önállóan tudták megszerezni, alkalmazni és előadni. Tudásuk, hivatástudatuk alkalmassá teszi őket a szakma gyakorlására.” (Budapest, 2008. július 14.)

A képzésben oktató tanárok minden hallgatóra személyesen odafigyelnek. Az órák többsége interaktív műhelymunka formájában folyik, és emellett az egyes tantárgyak keretében készült dolgozatokra a hallgatók részletes, személyre szabott, írásbeli értékelést kapnak. Ezzel a módszerrel minden hallgató világos visszajelzéseket kap arról, hogy milyen területeken kell még fejlődnie, de arról is, ha jó teljesítményt nyújtott.

A képzésben a tehetséggondozást is fontosnak tartjuk:

A BMSZKI belső újságjában a „Révészekben” indítottunk egy rovatot „Jelenj meg” címmel, amelybe jól sikerünk dolgozatokat várunk a szociális képzések bármilyen területéről. Itt tulajdonképpen publikálási lehetőséget kaphat bárki, aki egy magas színvonalú dolgozatot készített tanulmányai során. Az asszisztens képzés hallgatói által készített dolgozatok közül is nem egy jelent már meg ebben a rovatban.

Az arra alkalmasnak tűnő hallgatókat általában arra is biztatjuk, hogy tanuljanak tovább valamilyen felsőoktatási intézményben. Akik ezt megtették, arról számoltak be, hogy az asszisztens képzés komoly tudásalapot nyújtott számukra, amely megkönnyítette a további tanulmányaikat, prózaiabban fogalmazva: „Abból élnek, amit itt tanultak.”

KÉPZÉSEK A BMSZKI-BAN

1. Referensek szakmai műhelyei

A négy referensi hálózat 2008-ban is havi rendszerességgel tartotta szakmai műhelyeit, amelyeken – az adott téma iránt érdeklődő szociális munkások mellett – az intézményi referensek vettek részt. A műhelyek célja, hogy az intézményi referensek a kiemelt szakterületeken (tehát a foglalkoztatás, a lakhatás, az egészségügy ill. addiktológia és a szociális otthoni elhelyezés terén) kellően kiterjed és elmélyült ismeretekkel valamint naprakész információkkal rendelkezzenek, amelyeket hasznosítani tudnak tanácsadói munkájuk során, másrészt közvetítenek is az intézményi teamek felé. *(A referensi hálózatról és a referensek szakmai műhelyeiről részletesebben l. SZIK Iroda beszámolója.)*

2. Vezetői szupervízió tanfolyam

A szakmai teamek vezetői számára 2007. szeptemberi kezdéssel szupervíziós tanfolyamot szerveztünk, amely 2008 májusában ért véget. A tanfolyam célja a vezetőként végzett szupervízió során tapasztalt jelenségek tudatosítása, a szupervízióval kapcsolatos ismeretek megszerzése, ill. a szupervízorként használatos készségek fejlesztése volt. A képzés a szupervízió angol-amerikai modelljére épül, amely a kliens-segítő kapcsolat megértése, a szakemberek fejlődésében való közreműködés mellett a szakma építésében (szakmai identitás kialakítása, szolgáltatások létrehozása, intézményi kérdések) is szerepet tud vállalni.

A tanfolyam 48 elméleti és 12 gyakorlati órából álló akkreditált továbbképzés volt, az ELTE szociális munkás szakának oktatói tartották.

3. Vezetői szupervízió

A tanfolyam befejezése után, 2008 szeptemberétől a vezető munkakörben dolgozó szociális munkások számára (függetlenül attól, hogy részt vettek-e korábban a tanfolyamon vagy sem) csoportos szupervíziós lehetőséget biztosít a BMSZKI. Ez havi egy alkalommal 2 órát jelent, két csoportban.

4. Számítógépes készségfejlesztés

2005-től kezdődően több csoportban tartottunk felhasználói szintű számítógépes képzést. Kialakítottunk egy olyan tematikát, amely a BMSZKI-ban megjelenő felhasználói igényekhez alkalmazkodik. 2008-ban egy csoport (a Dózsa átmeneti szállás munkatársai) vette igénybe ezt a szolgáltatást.

5. Szociális munka az Európai Unióban szakmai műhely

A „Szociális munka az Európai Unióban” című szakmai műhely a Leonardo da Vinci szakképzési pályázat keretében nemzetközi tanulmányutón járt szociális munkások beszámolóí közvételének, és az EQUAL program nemzetközi tapasztalatai átadásának volt a színtere. A cél a külföldön megismert jó gyakorlatok megismertetése volt (*Részletesen l. a Nemzetközi kapcsolatok címszó alatt.*)

6. Integrált szociális munka tanfolyam

A 30 órás akkreditált továbbképzés az EQUAL program keretében zajlott. Célja a program során megszerzett tapasztalatok átadása, a jó gyakorlatok bemutatása volt. Ez volt a BMSZKI első olyan továbbképzése, amelyen nagyobb számban vettek részt a társintézmények munkatársai.

A képzés négy csoportban folyt. A csoportok 15 fővel indultak, a BMSZKI-ból, egyéb hajléktalanellátó szervezetekből ill. a szociális ellátás más területeiről (családsegítő és gyermekjóléti szolgálatokból, gyermekotthonokból) egyharmad-egyharmad-egyharmad arányban érkeztek a résztvevők.

A tanfolyam tematikája

	Téma	Előadó
1. nap	A komplex szociális segítség szervezeti kereteinek kialakítása, a komplex szakmai munka támogatásának megszervezése	Dr. Győri Péter (BMSZKI szakmai igazgató)
	Esetkezelés az integrált szociális munkában 1.	Breitner Péter (BMSZKI – Menhely Alapítvány, módszertani munkatárs) György Margó (szociális munkás, szupervízor)
	Aktivitás növelését célzó programok I.	Fehér Boróka (BMSZKI Equal programkoordinátor) szervezésében
2. nap	Státusfelmérés a hajléktalan emberek foglalkoztatási helyzetéről – személyes és szociális faktorok	Keserű Zsolt (BMSZKI foglalkoztatási főreferens)
	A hajléktalan emberek foglalkoztatási helyzetének megerősítése – Álláskereső Iroda munkájának bemutatása a gyakorlatban	Nagy István (BMSZKI Álláskereső Iroda munkatárs)
3. nap	Lakhatási programok	Varsányi Nóra (BMSZKI lakhatási főreferens)
	Esetkezelés az integrált szociális munkában 2.	Breitner Péter és György Margó
4. nap	Esetkezelés az integrált szociális munkában 3.	Breitner Péter és György Margó
	Közös értékelés, jó tapasztalatok cseréje	Dr. Győri Péter Tánczos Éva

7. Új belépők képzése

2008-ban először próbálkoztunk meg azzal, hogy a BMSZKI-ba újonnan belépő munkatársak munkakezdését és munkavégzését szervezett képzés formájában támogassuk. A program két részből állt:

1. a mellékelt tematika szerint zajló képzésből és
2. szervezett intézménylátogatásokból.

A képzések mindegyikén kötelező volt a részvétel. Intézményeink közül minden új munkatárs megismerhette

- a Dózsa átmeneti szállást
- a Dózsa éjjeli menedékhelyet és lábadozót
- a Dózsa Nappali Centrumot
- az Orvosi Krízis Szolgálatot
- a Váltó-házat
- az Előd utcai éjjeli menedékhely és nappali melegedő vagy a Könyves éjjeli menedékhely és nappali melegedő egyikét
- a Kocsis átmeneti szállás vagy a Külső Mester átmeneti szállás vagy az Alföldi átmeneti szállás vagy a Táblás átmeneti szállás egyikét

Képzés címe	Előadó	Megjegyzés
A BMSZKI-ban folyó szociális munka alapelvei	dr. Győri Péter (BMSZKI szakmai igazgató)	15.00-tól intézménylátogatás a Dózsa Nappali Centrumban
A BMSZKI nyilvántartási és dokumentációs rendszere	Horváth Takács Bernadett	
Amit a foglalkoztatási referensi hálózatról tudni kell, hajléktalanok foglalkoztatási helyzete, szükségletfelmérés, szociális munka hátrányos munkaerőpiaci helyzetű hajléktalanokkal	Keserű Zsolt (Külső Mester Átmeneti, szállás intézmény vezető) Nagy István (Álláskereső Iroda, szociális munkás)	
Amit az addiktológiai referensi hálózatról tudni kell, hajléktalanok addiktológiai problémái, szükségletfelmérés, szociális munka addiktológiai problémával küzdő hajléktalanokkal	Soós Mária (Váltó-Ház, intézményvezető)	13.00-tól intézménylátogatás a Váltó-házban
Szociális otthoni elhelyezés	Lénárt-Szekely Tünde (Bánya utca, szociális munkás)	11.00-tól intézménylátogatás a szomszédos Előd utcai éjjeli menedékhelyen és nappali melegedőben
A hajléktalanok egészségügyi problémái, a szociális munka egészségügyi vonatkozásai	Ötvös Éva (Orvosi Krízis Szolgálat, szociális munkás)	13:00-tól intézménylátogatás a Krízisen 14.00-tól intézménylátogatás a Dózsa fapadon, lábadozón, anyaházban
Nyitás az utcára program	Keserű Zsolt (Külső Mester Átmeneti, szállás intézmény vezető) és Ekker Éva (Könyves intézményvezető) Kacsinkó Orsolya (utcai szociális munkás)	15.00-tól intézménylátogatás a Dózsa átmeneti szálláson
Amit a lakhatási referensi műhelyről tudni kell, BMSZKI felvételi rendszere, lakhatási szükségletfelmérés, kivezető utak	Varsányi Nóra (FET vezető szociális munkás, lakhatási főreferens)	

8. Révész klub

A Révész klubja egy olyan fórum volt, ahol pogácsa és tea mellett lehetett beszélgetni aktuális szakmai kérdésekről. A klub témái a következők voltak:

- Közterületen élők – beszélgetés Győri Péter, Gurály Zoltán és Breitner Péter kutatása kapcsán a fedél nélküliségről
- Interjúzni muszáj – a „Szeretnék valami lenni – Hajléktalan emberek történetei munkáról, tanulásról...” című interjúskötet megjelenésének apropójából a hajléktalan emberekkel történő beszélgetés sajátosságairól volt szó
- Az egyház, a hit és a szociális munka viszonya
- Deviáns alkoholológia – Dr. Szikszay Petronella és Dr. Tóth Miklós, a Szigetvári Kórház munkatársai mutatták be a Minnesota modellt

9. Team-továbbképzések

2008. évtől kezdődően az intézményi teamek legalább havi egy alkalommal belső „önképzést” tartottak. Minden intézmény maga állította össze képzési tervét az intézményben folyó munka ill. a dolgozók igényei alapján.

10. Külső továbbképzések

A munkatársak „külső” továbbképzéseit a BMSZKI többféleképpen ösztönözte ill. támogatta. Minden intézmény készített egy továbbképzési tervet, amelyben a dolgozók 2008-as továbbképzési szándékait rögzítették. A dolgozók által kiválasztott továbbképzések költségeihez (amennyiben képzésen való részvételt az intézmény támogatta) a BMSZKI is hozzájárult, általában és maximum a költségek 80%-ának erejéig.

Az intézményi továbbképzési tervekben megjelenő igényekre reflektálva megszerveztük, hogy az ELTE „Szociális munka pszichiátriai betegekkel” című képzését intézményünkben tartsa meg.

KIADVÁNYOK

1. Révész, a BMSZKI dolgozóinak lapja

A Révész 2008-ban két alkalommal tudott megjelenni.

2. Egyéb kiadványaink

2008-ban az Otthontalanul... Tégy az emberért! Sorozat egy új kötettel jelentkezett. A „Szeretnék valami lenni – Hajléktalan emberek történetei munkáról, tanulásról...” című könyv az EQUAL program célcsoportját képező hajléktalan emberekkel készült interjúkat tartalmaz. Az interjúkat a Módszertan munkatársai készítették (rögzítették, gépeltek majd szerkesztették). A könyv a BMSZKI házi nyomdájában került kinyomtatásra. Emellett két további kötet előkészületei kezdődtek meg.

EQUAL PROGRAM

A BMSZKI a vezetője annak a három tagból álló fejlesztési partnerségnek, mely 2005.07.01 és 2008.12.31 között 75%-os Európai Unió és 25%-os magyar kormányzati támogatásból megvalósította a „Munkaerőpiaci reintegráció a hajléktalan-ellátásban” c. projektet. Bár hivatalosan a projekt a 2007. év végéig zajlott, bizonyos, elsősorban tapasztalatátadással összefüggő tevékenységek 2008. során is folytatódtak.

A projekt célkitűzései

A projekt célja az volt, hogy a tartósan a hajléktalan ellátó rendszerben élő embereket, valamint magát az ellátórendszert képessé tegye arra, hogy a hajléktalan emberek a rendszerből kilépve a társadalom aktív részeseként, önálló életet éljenek. A társadalmi kirekesztettség megszüntetésében a munkaerő-piaci reintegrációra helyezte a hangsúlyt. A hajléktalan emberek foglalkoztathatóságának javítása érdekében célként határozta meg az érintettek motivációjának, mentális, függőségi, szociális állapotának, valamint munkaerő-piaci helyzetének javítása mellett a javakhoz, jogokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzáférésük biztosítását, a célcsoport önszerveződésének elősegítését, és érdekvédelmének megerősítését.

A projekt hosszú távú célkitűzései között szerepelt a hajléktalan ellátó intézményrendszer reformjának elősegítése, képessé tétele ügyfelei társadalmi integrációjára, a társadalmi előítéletek csökkentése, a foglalkoztatási és szociális ellátórendszer között szektorközi együttműködés erősítése.

A projekt támogatásával működő SZIK és Álláskereső Iroda, képzési központ, szociális munkások továbbképzése valamint a referensi hálózatok beszámolóját lásd külön.

Kiadványok, tanulmányok

A tapasztalatátadási szakasz fő produktuma a „*Máshogy segíteni*” módszertani kézikönyv volt. A kiadvány szociális munkásoknak és intézményeknek mutatja be a program során a BMSZKI-ban kidolgozott új módszereket és eljárásokat, célja, hogy az ötleteket felhasználva a hajléktalan emberek magasabb színvonalú, komplex ellátáshoz jussanak hozzá. A kapcsos könyv formátum a folyamatos bővítést, új anyagok gyűjtését és rendszerezését is lehetővé teszi, a CD melléklet pedig további számos dokumentumot, tanulmányt tartalmaz az egyes témákban elmélyülni kívánók számára. A kézikönyvet használtuk fel az Integrált szociális munka tanfolyamon hand-outként (lásd képzések).

A tapasztalatátadás részeként számos *tanulmány* készült, ami a hajléktalan emberek foglalkoztatási helyzetét elemzi, részben a BMSZKI elektronikus nyilvántartása, részben más, elektronikus adatbázisok alapján.

Interjúk kutatást végeztünk hazai, hajléktalan emberek foglalkoztatását elősegítő programok munkatársaival, a jó gyakorlatok, tapasztalatok összegzése, átadása céljából. A kérdezők nem csak a szigorúan vett foglalkoztatási pályázati programokat látogatták végig, hanem olyan beruházási és képzési projekteket is, ahol a foglalkoztatás elősegítése volt a cél.

Az EQUAL projekt foglalkoztatási és képzési részeiben részt vett hajléktalan emberek közül 12-vel készítették a módszertani csoport munkatársai életút-interjút, melyet az Otthonalul – Tégy az emberért sorozatban publikáltunk is „*Szeretnék valami lenni*” címmel. Az interjúk alapján angol nyelvű esettanulmányok készültek, melyek a BMSZKI honlapjáról letölthetőek. A BMSZKI szakmai innovációi, különböző pályázati programok alkalmasak lehetnek arra, hogy a hajléktalan emberekkel kapcsolatos társadalmi megítélés javuljon. A hatékonyabb *media-megjelenés* érdekében felmérést készítettünk, hogy a BMSZKI az elmúlt években milyen minősítéssel, megítéléssel szerepelt a nyomtatott sajtóban, és szakértői véleményt kértünk a sikerebb kommunikáció érdekében.

A projekt támogatásával megalakult VAGYUNK Otthontalan Művészek Egyesülete tagjainak munkájából művészeti antológia készült, „*Alkonyattól pirkadatig*” címmel. A könyv grafikákat, novellákat és verseket tartalmaz – hajléktalan emberek alkotásait.

2008. decemberében készült el az *Utcák Népe* tanulmánykötet (szintén az Otthontalanul sorozatban), mely közterületen élő emberekkel kapcsolatos kutatási eredményeket és tanulmányokat tartalmaz. A kötet egyben az Önarckép alprojekt alkotásait is bemutatja.

Az *Önarckép* alprojekt során hajléktalan embereknek biztosítottunk szakmai és tárgyi segítséget ahhoz, hogy elkészítsék üzenetüket, önarcképüket. Alkotói csoportokat tartottunk többek között az Origóc nappali centrumban, a Táblás utcai átmeneti szállón, a Családok átmeneti otthonában és a Fedél Nélkül szerkesztőségében. Az elkészült alkotások közül kiválasztottuk a projekt célját, a hajléktalan emberek társadalmi megítélésének javítását, leginkább szolgáló képeket, melyeket tájékoztató szövegekkel és egységes arculattal láttuk el. A kiválasztott képekből kiállítást és társadalmi célú reklám kampányt szerveztünk.

16 képből álló *kiállítást* szerveztünk a Városháza Parkban, a karácsonyi vásár mellett. A kiállítás hatását a sajtó révén is erősítettük: sajtóközleményt adtunk ki, valamint meghívtuk a sajtó képviselőit a kiállítás megnyitójára. A nagyobb sajtóvisszhang érdekében Hajós Andrást kértük fel a kiállítás megnyitására. Becsléseink szerint 20 000 személy látta a kiállítást. A kampány célcsoportjának figyelembevételével kiválasztottuk az optimális reklámfelületeket, és élve a társadalmi célú reklámoknak járó kedvezménnyel *metró belső plakát* és *free-card* hirdetések vásároltunk.

Az álláskereső és SZIK iroda, valamint az Origóc nappali centrum és a Felvételt Előkészítő Team színes, összehajtogatós, zsebben könnyen tárolható szórólapot készített, mely tartalmazza a nyitvatartást, a szolgáltatásokat, továbbá térképet, a környező tömegközlekedési útvonalakat.

A projekt lezárásaként külső szakértőket és belső munkatársakat egyaránt arra kértük, hogy írjanak rövid értékelést az egyes alprojektekről. Az érdeklődők számára leghasznosabb *értékelő tanulmányokat* a projekt jó gyakorlatának összefoglaló leírásával külön kiadványban jelentettük meg.

REGIONÁLIS MÓDSZERTAN

2008. június 31-ével a BMSZKI önálló Regionális Módszertani kinevezése megszűnt az ágazati minisztérium új, konzorcionális pályázati kiírásával létrejövő regionális módszertanok kinevezésével.

A Közép-magyarországi régió Módszertani feladatait a Magyar Máltai Szeretetszolgálat, mint gesztor szervezet látja el, 2008. július 1-től A BMSZKI konzorciumi partnereként továbbra is a hajléktalanellátás módszertanát végzi.

A módszertani intézmények általános feladatai

- részvétel a minőségfejlesztési elvek kidolgozásában,
- ajánlások készítése a kijelölt feladatok tekintetében a személyes gondoskodás feltételeinek fejlesztésére, a hatékonyabb szolgáltatási módszerek alkalmazására,
- a kapcsolódó tudományos kutatások, publikációk, modellértékű új kezdeményezések figyelemmel kísérése, ezek mind szélesebb körben történő megismertetésének, gyakorlati alkalmazásának elősegítése,
- a hajléktalanellátásban dolgozók rendszeres tapasztalatcseréjének és továbbképzésének kezdeményezése,
- együttműködés az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium, a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet valamint a hajléktalanellátás országos módszertani intézménye munkatársaival az általuk szervezett programok bonyolításában, a szakmai munkát érintő új kezdeményezések modellezésében, szakanyagok kidolgozásában és az ellátókhöz való eljuttatásában, szakértői feladatokat ellátása szakmai programok értékelése során.

A regionális módszertani intézményeinek speciális feladatai:

- információk gyűjtése az illetékességi területén a hajléktalanellátó rendszer sajátosságairól, problémáiról, az alkalmazott módszerekről, a gondozási tevékenység ellátásáról,
- szakmai tanácsadás a területén lévő hajléktalan személyek ellátását végzők szakmai munkájának segítése céljából,
- közreműködés a hajléktalanellátó szolgáltató tevékenységet végzők szakmai ellenőrzésében, a szakmai programok értékelésében,
- segítségnyújtás a fenntartó részére új szervezeti formák kialakításában,
- regionális szolgáltatások kialakításának kezdeményezése és szervezése,
- a hajléktalanellátó szervezetek és hajléktalan emberekkel kapcsolatba kerülő egyéb szervezetek (elsősorban mentőszolgálatok, kórházak, rendőrség) közti együttműködések kezdeményezése, szervezése, lehetőség szerint szerződéses keretekbe foglalása,
- az Európai Unió pályázataival kapcsolódó, a hajléktalanság megelőzését, a hajléktalan személyek társadalmi integrációját elősegítő pályázati programok segítése és szervezése, a pályázók együttműködésének segítése és szervezése, pályázatok elkészítésének segítése.

INFORMÁCIÓK GYŰJTÉSE

A Regionális Módszertan folyamatosan figyelemmel kíséri az ellátási területéhez tartozó hajléktalanellátó szervezetek munkáit. Az információgyűjtéshez a Menhely Alapítvány diszpécser szolgálatának információs adatbázisát és tapasztalatait, valamint az egyes részterületek (átmeneti szállás, éjjeli menedékhely, utca, stb.) módszertani felelőseinek a kapcsolattartás során szerzett információit használjuk fel.

Emellett fontos információkat kapunk az egyes hajléktalanellátó intézmények szakmai munkájáról a módszertani ellenőrzések során is.

A vonatkozó jogszabályok (1/2000. SzCsM rendelet, 188/1999. Korm. rendelet) **jelenleg nem írják elő, hogy az illetékes módszertan egyáltalán kapjon értesítést** a működési enge-

dély kiadásáról, módosításáról, visszavonásáról. Ez gyakorlatilag az 1/2000. SzCsM rendelet 17.§-ban meghatározott feladatok ellátását nehezíti meg, vagy teszi lehetetlenné: nehéz információt gyűjteni, ha nem is tudni, hol kell keresni.

Követjük az ellátás megszervezésére kötelezett önkormányzatok és a minisztérium jogszabályalkotási elképzeléseit.

KÖZREMŰKÖDÉS A SZAKMAI ELLENŐRZÉSEKBEN, SZAKMAI PROGRAMOK ÉRTÉKELÉSÉBEN

A működési engedélyhez benyújtott szakmai programok véleményezésekor – a jogszabályokban kötelezően előírtakon kívül – nagy hangsúlyt fektettünk az adott szolgáltatások szakmai tartalmára, illetve ezek megvalósulásának, működtetésének feltételeire is – sok esetben már működő szolgáltatásokról volt szó, az adott szolgáltatás fővárosban betöltött szerepéről már voltak előzetes információink.

A Regionális Módszertan a területen dolgozó szakemberek bevonásával egy nyilvános szakértői névjegyzék felállításával kívánja megoldani azt a problémát, amely az ellenőrzések során eddig hol a szakértelem hiánya, hol pedig az összeférhetlenség miatt keletkezett.

2007. évben – a korábbi gyakorlatból szerzett tapasztalainknak köszönhetően – mind az önkormányzatoktól, mint a Budapest Közigazgatási Hivatalától érkező felkéréseknek gördülékenyen meg tudtuk felelni.

A szakvéleményezésekkel, szakmai működés ellenőrzésével kapcsolatos feladatokat, a szakértők koordinálását továbbra is egy munkatársunk végezte, feladatai közé tartozott a beérkező felkérések esetében a megfelelő szakértő kijelölése, szakértők részére a meglévő előzetes anyagok eljuttatása, valamint a beérkező szakértői vélemények – jogszabályi előírásoknak, szakmai követelményeknek való megfelelésének – áttekintése, és az illetékes Hivatal részére határidőn belüli eljuttatása.

A korábbi évekhez hasonlóan folyamatosan figyelemmel kellett kísérni, melyek azok az intézmények, melyekkel kapcsolatban nem érkezett felkérés szakmai működés ellenőrzésére. Az előző év gyakorlatából kiindulva, az önkormányzati ügyintézőkkel kiépített kapcsolatok révén 2007-ben az előző évihez képest sokkal jobb együttműködést tapasztaltunk, sok esetben az önkormányzatok év elején megküldték éves ellenőrzési ütemtervüket.

A működési engedélyhez benyújtott szakmai programok véleményezésekor – a jogszabályokban kötelezően előírtakon kívül – továbbra is nagy hangsúlyt fektettünk az adott szolgáltatások szakmai tartalmára, illetve ezek megvalósulásának, működtetésének feltételeire is: az előző években lefolytatott ellenőrzésekkor tapasztalt szakmai hiányosságokra való különös tekintettel.

Továbbra is biztosítottunk konzultációs lehetőséget a kerületi Önkormányzatok munkatársai részére: szakmai működés ellenőrzésével, szakmai program véleményezésével, jogszabályváltozásokkal kapcsolatos kérdésekben.

Az elmúlt évek tapasztalataira építve megkezdtük a különböző intézménytípusoknak megfelelő ellenőrzési szempontrendszer kidolgozását – melyet a független szakértők, mint vezérfonalat használni tudják az ellenőrzések során.. Ez által minden intézménytípusról egy formailag egységes jelentést fogunk tudni készíteni. Az egységes szempontrendszer szerint elkészülő jelentés lehetőséget biztosíthat a későbbiekben, hogy bizonyos részek mentén egy-egy azonos típusú intézmény működése összehasonlíthatóvá váljon. Pl.: működési rend, természetben nyújtott szolgáltatások, humán szolgáltatások, stb.

A Budapesti Módszertani Szociális Központ 2008. második felében a következő intézmények szakmai ellenőrzésében vett részt:

Szociális és Gyámügyi Hivatal felkérésére:

- Baptista Szeretetszolgálat – Utcafront Menedék (utcai szociális munka) – 2008. január
- Magyar Máltai Szeretetszolgálat – utcai szociális munka, nappali melegedő – 2008. január
- Twist Olivér Alapítvány – utcai szociális munka, éjjeli menedékhely – 2008. március
- Oltalom Karitatív Egyesület – éjjeli menedékhely, fűtött utca – 2008. április
- Misszó Alapítvány – utcai szociális munka, nappali melegedő – 2008. április
- Jövőt a Hajléktalanoknak Alapítvány – átmeneti szállás, utcai szociális munka, nappali melegedő – 2008. május
- Tiszta Forrás Alapítvány – nappali melegedő, éjjeli menedékhely, utcai szociális munka – 2008. május
- Menhely Alapítvány – nappali melegedők, utcai szociális munka – 2008. május-július
- Diótörés Alapítvány – Dióhéj otthon (átmeneti szállás) – 2008. november
- Szamaritánus Egyesület (nappali melegedő) – 2008. december
- Szamaritánus Egyesület (éjjeli menedékhely) – 2008. december

III. kerület Önkormányzatának felkérésére:

- Szociális Szolgáltató Központ – XIII. ker. Szabolcs u. (nappali melegedő) – 2008. november

VII. kerület Önkormányzatának felkérésére:

- Kiút Egyesület – utcai szociális munka – 2008. március

VIII. kerület Önkormányzatának felkérésére:

- Menhely Alapítvány – VIII. Práter u. (nappali melegedő) – 2008. november
- Magyar Vöröskereszt – VIII. Diószeghy u. (nappali melegedő) – 2008. november
- Magyar Vöröskereszt – VIII. Homok u. (népkonyha) – 2008. november

XIV. kerület Önkormányzatának felkérésére:

- Myrai Szent Miklós Keresztény Egyház – XIV. Cserei u. (nappali melegedő) – 2008. november

XXIII. kerület Önkormányzatának felkérésére:

- Alfa Karitatív Egyesület – utcai szociális munka – 2008. február

Szakmai programok véleményezése:

Hajlék Misszió – nappali melegedő – 2008. május

Hajléktalanokért Közalapítvány ProDomo – éjjeli menedékhely – 2008. május

Misszió Alapítvány – átmeneti szállás – 2008. június

Forrás Szociális segítő és Gyermejköltségi szolgálat – átmeneti szállás, éjjeli menedékhely, nappali melegedő – 2008. szeptember

REGIONÁLIS SZOLGÁLTATÁSOK KIALAKÍTÁSÁNAK KEZDEMÉNYEZÉSE, SZERVEZÉSE

2008-ban az Összefogás a Budapesti Lakástalanokért és Hajléktalan Emberekért Közalapítvány felkérésére a „Támogatott lakhatási program keretében a hajléktalan embereknek beilleszkedési támogatás nyújtására” pályázathoz kötődő ún. lakhatási fórumokat tartottunk a pályázaton nyertes szervezetek részére. Ezzel a lakhatási célú modell-kísérletek valósultak meg, amelyek a hajléktalanná válás megelőzését, illetve a hajléktalanságból való kikerülés útjait próbálják megteremteni.

REGIONÁLIS SZINTŰ FÓRUMOK, SZAKMAI MŰHELYEK

A Regionális Módszertan a hajléktalanellátás különböző ellátási területeihez (átmeneti szállás, utcai szociális munka, nappali melegedő, éjjeli menedékhely, stb.) kapcsolódó, rendszeres szakmai találkozók révén valósítja meg az ellátást végző szervezetek megfelelő információkkal való ellátását. A szakmai műhelyek működtetésével lehetőséget kívánunk teremteni arra, hogy a régióban működő ellátók megfelelő mennyiségű és minőségű információhoz jussanak ahhoz, hogy hatékonyan képviseljék intézményüket és a szolgáltatásaikat igénybe vevő embereket.

A **Menhely Alapítvány** által évek óta sikeresen működtetett éjjeli menedékhely, nappali melegedő ill. utcai szociális munka szakmai műhelyeket havi rendszerességgel. Emellett a **BMSZKI** tovább működtette az átmeneti szállások szakmai műhelyeit havi rendszerességgel a **Közép-magyarországi Hajléktalan Ellátó Szervezetek Regionális Fóruma** címmel

EGYÜTTMŰKÖDÉSEK, KAPCSOLATTARTÁS

A Regionális Módszertan éves munkaterv alapján végzi munkáját. A munkaterv évről-évre tartalmazza azokat a programokat, amelyeknek a szervezésben és bonyolításban Regionális Módszertan együttműködik az Ifjúsági, Családügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Minisztérium, a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet valamint a hajléktalan-ellátás országos módszertani intézménye munkatársaival. A Regionális Módszertan a Szociális és Munkaügyi Minisztérium, a Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézet valamint a hajléktalan-ellátás országos módszertani intézménye munkatársaival a konkrét munkára kötött megbízások alapján vesz részt szakmai munkát érintő új kezdeményezések modellezésében, szakanyagok kidolgozásában. Ugyancsak az adott, konkrét a feladatok, pénzügyi lehetőségek és kapacitások ismeretében tudja vállalni a Regionális Módszertan a szakmai anyagok ellátókhöz való eljuttatásában való közreműködést és a szakértői feladatokat ellátását a szakmai programok értékelése során.

BMSZKI NEMZETKÖZI KAPCSOLATAI

EQUAL

Az EQUAL program megvalósítására nemzetközi együttműködés keretein belül került sor. Az EQUAL Európai Unió kezdeményezés egy időben zajlott az Unió mindegyik tagországában, hasonló témakörökben. Bár a program végrehajtási szakasza 2007.12.31-én lejárt, az egy éves hosszabbítás lehetővé tette, hogy a BMSZKI négy munkatársa (Dr. Győri Péter szakmai igazgató, Fehér Boróka nemzetközi kapcsolattartó, Oláh Dóra ügyféltanácsadó, és Tatár Babett, a SZIK és álláskereső iroda vezetője) két Menhelyes kollégával Gdansk-ba látogasson, az ottani, a miénkhez hasonló hajléktalan emberek foglalkoztatási programjának megismerésére. A háromnapos látogatás során megtekintettük a Szent Albert szeretetszolgálat rehabilitációs, képzési és foglalkoztatási egységét, az utcai szociális munkásokat, több szállást nyújtó intézményt, és a Pomerániai Fórumot, ami a régió hajléktalan ellátó szervezetének ernyőszervezete. A lengyel partnerség tevékenységeiről magyar nyelvű beszámolót készítettünk.

Az EQUAL program hajléktalan résztvevőivel készített beszélgetések alapján angol nyelvű összefoglaló esettanulmányok születtek, melyek a honlapunkon is elérhetők. Az esettanulmányokból kiderül, hogy hazánkban milyen életutak vezetnek a hajléktalanságba, és a foglalkoztatási illetve képzési programelemek mit tudnak hozzátenni az intézményrendszer nyújtotta eszközökhöz.

Leonardo da Vinci szakképzési pályázat – szakértői látogatás

2007-ben nyert a Tempus Közalapítványnál egy Európai Unió Leonardo da Vinci – „Minőségi ismeretszerzés és készségfejlesztés a hajléktalan ellátásban” szakértői látogatás pályázati programot. Az előkészítés 2007-ben zajlott, a tényleges látogatásokra 2008. februárjában és áprilisában került sor.

2008. februárjában 5 munkanapra 8 munkatárs utazott Londonba, hogy ott különböző hajléktalan ellátó intézmények és projektek jó gyakorlataival ismerkedjenek, a tanulságokat hazahozva a BMSZKI szakmai életét új ötletekkel gazdagítsák. A meglátogatott szervezetek és intézmények, programok:

- St. Mungo's: Mentálhigiénés csoport, utcai szociális munka, képzési és álláskeresési központ, drogbetegeknek nyitott szálló
- Broadway: Human Resource Management, szociális munkások belső továbbképzési rendszere
- Off the Streets and Into Work (OSW): Módszertani Központ
- Thames Reach Bondway: támogatott lakhatási program

2008. áprilisában 5 munkanapra 9 munkatárs utazott Dublinba, a Focus Ireland civil szervezet vendégeként. A Focus Ireland módszertani csoportja bemutatta a szervezetet, ismertette a fundraising (adománygyűjtő) tevékenységeit, a kommunikációs és fejlesztési stratégiákat, kutatási projekteket. A hét során az alábbi intézményeket (és szervezeteket) látogattuk meg:

- Átmeneti szálló fiatal nőknek
- Merchants Quay – nappali melegedő és egészségügyi központ drogbeteg hajléktalanoknak
- Nappali melegedő fiataloknak
- Információs Iroda
- Krízisszálló drogos fiataloknak
- Családok átmeneti szállója és utógondozó szolgálat
- Lakhatási programok: támogatott lakhatási program, utógondozás

Leonardo da Vinci szakképzési pályázat – szakembercsere

2008-ban a BMSZKI sikerrel pályázott a Tempus Közalapítványnál egy Európai Unió Leonardo da Vinci – „Egész életen át tartó tanulás” mobilitási pályázati programot: *Európai Kihívás* címmel. A program keretében 2009-ben 16 szociális munkás tölt 2-15 hetet egy-egy európai város (Dublin, Gdansk, Gliwice, London, Madrid, Oslo, Parnu, Stockholm, Székelyudvarhely) hajléktalan ellátását tanulmányozva szakmai gyakorlaton, evvel is fejlesztve nyelvi készségét. A fogadó intézmények többnyire civil szervezetek, akik a hajléktalan-ellátás különböző területén tevékenykednek. A programra a BMSZKI és a közép-magyarországi régió hajléktalan ellátó intézményeiben dolgozó szociális szakemberek pályázattal jelentkezhetek, konkrét munkatapasztalatuk, nyelvtudásuk és motivációjuk megjelölésével. A jelentkezők közül a BMSZKI vezetősége választotta ki azokat, akik részt vehetnek a szakmai cserében.

Bár az utazásokra 2009 során kerül sor, az előkészületek 2008.06.01 –én megkezdődtek. A kiválasztott munkatársak nyelvi szintjének felmérése után 3 csoportban indult angol nyelvi felkészítés, heti 2x2 illetve 1x2 órában. A csoportos felkészítés elsősorban azt szolgálja, hogy a gyakorlat alatt a munkatárs megértse a többieket és megértse magát. Ugyanakkor nem titkolt célja a szakmai szókincs fejlesztése: a résztvevők a fogadó intézményeik beszámolóit, szakmai programját, valamint a választott célországról az interneten talált beszámolókat feldolgozva elsajátítják a legfontosabb szakkifejezéseket, illetve maguk is képessé válnak intézményük, munkájuk angol nyelvű ismertetésére.

A tanulmányút végeztével a tapasztalatokról írásos beszámoló készül, melynek része a 2008. év végére elkészített előtanulmány, illetve részletes munkaterv.

FEANTSA

A FEANTSA (Federation des Associations National Travillant avec des Sans-Abris) az Európai Nemzeti Hajléktalanellátó szervezeteket összefogó lobby-szervezet. Fehér Boróka nemzetközi kapcsolattartót beválasztották a Részvétellel foglalkozó munkacsoportba, melynek fő feladata a részvétellel kapcsolatos európai jó gyakorlatok és tapasztalatok összegyűjtése, a hajléktalan emberek intézmények életébe való fokozott bevonásának népszerűsítése, valamint a 2009-es európai hajléktalan ellátó szervezetek konferenciájának előkészítése. A munkacsoport két alkalommal találkozott, 2008. márciusában Brüsszelben, 2008. szeptemberében pedig Budapesten, a BMSZKI-ban.

2008. novemberében Cardiffban rendezte meg a FEANTSA az éves konferenciát, ahol a téma a hajléktalan emberek lakhatási programjai volt. A konferencián bemutakoztak a wales-i hajléktalan ellátó szervezetek, de a magyar résztvevők (így a BMSZKI is) vihettek ismertető kiadványokat angol nyelven.

LINK – utcán élő hajléktalan emberek nyilvántartási programjának tesztelése

2008. során a BMSZKI csatlakozott az Európai Unió MPHASIS programjához, mely a hajléktalan emberekkel kapcsolatos adatnyilvántartási rendszereket vizsgálja, s az evvel kapcsolatos jó gyakorlatokat gyűjti össze. Feladatunk szerint a LINK program tesztelését vállaltuk – a LINK Londonban több szervezet által használt nyilvántartási program, mely segítségével az ügyfél alapadatain túl a szociális munka minden fázisát rögzíteni és keresni lehet. A programot 4 szervezet 5 intézményének munkatársai próbálták ki 2008. decemberében, visszajelzéseik alapján angol nyelvű tanulmányt készítünk, melyet a szervezőknek továbbítunk.

Vendégek fogadása, intézményeink bemutatása

2008-ban a BMSZKI nem csak küldő, hanem fogadó intézményként is részt vett az Európai Unió Leonardo mobilitási programjaiban. Március – május között fogadtuk Ana Rita Coelho szociális munkás gyakornokot, aki Portugáliában, Coimbra városában, szerzett egyetemi diplomát. A szakmai gyakorlat 12 hetének zömét az Origóc nappali centrumban töltötte, de ellá-

togatott a BMSZKI egyéb intézményeibe, valamint más szervezetek budapesti hajléktalan ellátásaihoz is.

Az év folyamán fogadtuk Riga és Strassburg városok küldötteit, akiknek bemutattuk a magyarországi hajléktalan-ellátás rendszerét, valamint körbevezettük őket a Dózsa György úti ellátó komplexumon.

2008. decemberében 5 napos gyakorlatra érkezett hozzánk 5 spanyol fiatal, önkéntes munkára. A madridi La Rueca szervezetnél végeznek önkéntes munkát, és egy pályázati program keretében lehetőséget kaptak, hogy külföldön is kipróbálják a segítő tevékenység lehetőségeit.

SZOCIÁLIS MUNKA AZ EURÓPAI UNIÓBAN SZAKMAI MŰHELY

A nemzetközi tanulmányutakat kísérő beszámolók közzététele (ötvezve az EQUAL program nemzetközi tapasztalataival) akkreditált műhely keretében történt, így is motiválva a helyben maradó kollegákat a tapasztalatcserében való részvételben. A szakmai műhely a „Szociális munka az Európai Unióban” nevet viselte.

A műhely tematikája:

	Dátum	Téma	Előadó(k)
1.	2008.02.05	Utcai munka Koppenhágában	Ekker Éva (BMSZKI, utcai gondozó szolgálat)
2.	2008.03.04	Addiktológiai problémák megoldásai Londonban	Hipszkiné Hanuta Éva (BMSZKI, addiktológiai főreferens)
3.	2008.04.01	Hajléktalan ellátás Lisszabonban	Becze Szabolcs (BMSZKI, Dózsa György úti átmeneti szálló)
4.	2008.05.06	Londoni és dublini tanulmányút beszámolója	Győri Péter, Horváth Takács Bernadett, Oláh Dóra, Varsányi Nóra, Vida Judith (BMSZKI Módszertan)
5.	2008.11.04	„Aki kinn marad, meghal” – Hajléktalanellátás Erdélyben	Menhely Alapítvány diszpécerei
6.	2008.12.02	„Hajléktalanság és lakhatási megoldások Európában”	Dr. Győri Péter, Fehér Boróka (BMSZKI Módszertan)